

Οι Καραμανλίδες της Καππαδοκίας

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Η **γη της Καππαδοκίας** καλύπτοντας μεγάλο μέρος της Μικράς Ασίας υπήρξε από την αρχαιότητα λίκνο λαών και πολιτισμών. Μήτρα για τον ελληνισμό, υποδέχεται τον χριστιανισμό, ήδη από τον 1ο αιώνα μετά Χριστόν. Είναι πατρίδα αγίων και μεγάλων πατέρων και διδασκάλων, σταυροδρόμι και προπύργιο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, απέναντι στους ανατολικούς επιδρομείς.

Καραμανλήδες ονομάζονταν από τον 13ο μέχρι τον 20ο αιώνα, οι ορθόδοξοι χριστιανοί που ζούσαν στην κεντρική και νότια Μικρά Ασία, στην αρχαία Κιλικία (Τραχεία και Πεδιάς) με πρωτεύουσα την Ταρσό (Άδανα) και την Καππαδοκία με πρωτεύουσα την Ευσέβεια (Καισάρεια).

Οι δύο περιοχές χωρίζονταν από τα βουνά της οροσειράς της Ταυρίδας (3.756 μ.) και επικοινωνούσαν από τις Κιλικίες Πύλες.

Την περίοδο της τουρκοκρατίας, πολλοί ξενιτεύονται στα αστικά κέντρα, όπου προκόβουν στο εμπόριο και στα γράμματα, όπως μαρτυρούν οι εκδόσεις που και ο τύπος του 19ου αιώνα, ετοιμάζοντας τη νέα ελληνική αναγέννηση, μέσα από σχολεία, εκκλησίες και δραστήριους συλλόγους.

Οι Καππαδόκες, βαθιά θρησκευόμενοι υπερασπίστηκαν τον πολιτισμό και τον ακριτικό ελληνισμό τους. Πολλά από τα θρησκευτικά και πολιτισμικά στοιχεία διατηρήθηκαν στους χορούς και στις φορεσιές τους. Χοροί με κεριά, σπαθιά, μαντήλια, κουτάλια, της πομπής του Αγίου Βασιλείου, κ.α.

Τα τραγούδια και οι χοροί τους αναφέρονται στα ακριτικά κάστρα, στο Διγενή, στον Πορφύρη, στον Ανδρόνικο, με την Καραμανλήδεια διάλεκτο, μια μικτή ανατολίτικη γλώσσα, με στοιχεία τουρκικής, ελληνικής, περσικής (φαρσί) και συριακής προέλευσης.

Οι Καππαδόκες στο δίλημα αλλαγής γλώσσας ή θρησκείας αποφάσισαν να αλλάξουν γλώσσα και διατήρησαν σε πείσμα της Ιστορίας - στα «Καραμανλίδικα» ή Καραμανλήδικα, τους ελληνικούς χαρακτήρες στη γραφή και την ελληνικότητά τους, όπως και οι Κόπτες στην Αίγυπτο.

Η ακμή του καππαδοκικού Ελληνισμού διακόπηκε βίαια με τη συνθήκη της Λωζάνης και την ανταλλαγή πληθυσμών του 1924.

Οι πρόσφυγες μετέφεραν στα μέρη όπου εγκαταστάθηκαν, μνήμες από τις αλησμόνητες πατρίδες, τέχνες, έθιμα και τελετουργίες, μουσικές και χορούς, γεύσεις και παραδόσεις, που αποτελούν πολύτιμα σημεία αναφοράς και ταυτότητας.

Που βρίσκεται η Καραμανία από την οποία προέρχονταν οι Καραμανλίδες;

Η Καραμανία είναι περιοχή της Νοτιοανατολικής Μ. Ασίας και περιλαμβάνει τμήματα της Λυκαονίας, Μεγάλης Φρυγίας Παμφυλίας, Ισαυρίας, Καππαδοκίας, Κιλικίας. Ονομάστηκε έτσι από το όνομα του Καραμάν Μπέη / Mehmet Bey

image not found or type unknown

Karamanoglu (ولقا نام اراک ی ب دم حم), ο οποίος ίδρυσε το εμιράτο γύρω στα 1256.

Η λέξη Καραμάν (ή Καχραμάν) σημαίνει «ο ήρωας», «το πρωτοπαλίκaro», και είναι κοινή στην Τουρκική, στα Περσικά (Φαρσί), και στα Αρμένικα, καθώς και σ' όλες τις περιοχές που έχουν τις παραλλαγές Φαρσί όπως: Αφγανιστάν, Πακιστάν, και τη περιοχή Punjab της Ινδίας. Στα Περσικά ιστορικά κείμενα, η λέξη

“Καραμάν” ή “Kahraman” είναι γραμμένη ως “Qahraman” (το “Q” προφέρεται “Γ”)
Το όνομα Καραμανλή προσδιορίζει τον άνθρωπο ή την οικογένεια που κατάγεται από το Καραμάν (η Τούρκικη κατάληξη «-λή» δηλώνει την προέλευση/καταγωγή, π.χ. Ankaralı : ο καταγόμενος από την Άγκυρα). Η Δυναστεία των Καραμανιδών, Τουρκομάνοι της Μ. Ασίας, εναντιώθηκε στους Οθωμανούς, αλλά, τελικά, υποτάχθηκε το 1467. Μεγάλος ηγεμόνας της Καραμανίας ήταν ο Καραμάν Ογλού Αλαντίν (1381- 1390), ο οποίος συνελήφθη στη μάχη του Ακ-Σάι και θανατώθηκε ύστερα από διαταγή του Τιμούρ-Τας Πασά.

Ποιοι ήταν οι Έλληνες Καραμανλήδες

Με τον όρο Καραμανλής και, συνηθέστερα, στον πληθυντικό: Καραμανλήδες, προσδιορίζονται οι Έλληνες κάτοικοι της Καραμανίας, οι οποίοι είχαν μία παγκόσμια ιδιαιτερότητα: ήταν Έλληνες, Χριστιανοί Ορθόδοξοι, μίλαγαν Τούρκικα και έγραφαν την Τούρκικη γλώσσα με ελληνικά γράμματα (Καραμανλική γραφή). Παρόλο που υπέστησαν μεγάλη πίεση για να εξισλαμιστούν, απαγορεύτηκε η ελληνική γλώσσα, επιβλήθηκε η Τούρκικη, όμως με πείσμα και αυταπάρνηση παρέμειναν Χριστιανοί Ορθόδοξοι, αν και έχασαν την ελληνική γλώσσα. Έπειτα από την υπογραφή της συνθήκης της Λοζάνης (1923) μεταφέρθηκαν, στην Ελλάδα , κυρίως σε περιοχές της Μακεδονίας και της Θράκης, αν και ελάχιστοι είχαν έρθει, πριν από την Μικρασιατική καταστροφή.

Από αυτούς τους Τουρκόφωνους Έλληνες έχουμε πολλά επώνυμα στη Νέα Ελληνική, όπως: Καραμάνος, Καραμανλάκης, Καραμανόγλου, Καραμανλής κ.ά.

Βασισμένο στο αρχείο της ΕΤ.

